

Täysistunto

Perjantai 3.2.2023 klo 12.59—13.33

Täysistunto alkoi klo 12.59. Täysistunto päättyi klo 13.33.

Puhetta johti ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne (12.59—13.33).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 2.2.2023 antanut hallituksen esitykset HE 325—327/2022 vp, joista HE 325/2022 vp on esitys vuoden 23 lisätalousarvioksi.

2.2. Valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvosto on 2.2.2023 antanut eduskunnalle selonteon VNS 17/2022 vp Suomen osallistumisesta Ukrainaa tukevaan Euroopan unionin sotilaalliseen EUMAM Ukraine -avustusoperaatioon; osallistuminen koulutus- ja neuvonantotehtäviin Puolassa.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 662-666, 671/2022 vp.

3. Valtioneuvoston tasa-arvopoliittinen selonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 5/2022 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 22/2022 vp

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt päätetään työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietinnön TyVM 22/2022 vp pohjalta kannanotosta selonteon johdosta. Keskustelu asiasta päättyi 1.2.2023 pidetyssä täysistunnossa.

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

Keskustelussa on Rami Lehto Jukka Mäkysen kannattamana ehdottanut, että eduskunta hyväksyy vastalauseen mukaisen kannanoton.

Selonteko hyväksyttiin.

Valiokunnan ehdotus ”jaa”, Rami Lehdon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 129, ei 39; poissa 31 (äänestys 1).

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi valtioneuvoston selonteon VNS 5/2022 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion vientitakuista annetun lain 6 ja 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 268/2022 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 40/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 268/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

5. Lakialoite turpeen energiakäytön lopettamiseksi

Kansalaisaloite KAA 2/2021 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 33/2022 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Eduskunta on ensimmäisessä käsittelyssä yhtynyt talousvaliokunnan ehdotukseen kansalaisaloitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Avaan keskustelun. Edustaja Autto, olkaa hyvä. [Hälinää] — Ennen kuin aloitatte, edustaja Autto, niin pyydän, että tästä salista muut keskustelut loppuvat ja ne siirretään salin ulkopuolelle, niin että voidaan asian käsittelyä jatkaa. Edustaja Autto, odottakaa hetki. — No niin, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.03 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Meillä on jälleen sinänsä tärkeä kansalaisaloite käsiteltävänä, tai sanoisinko, että teema on tärkeä. On hyvä, että tähän talousvaliokunta on vastuullisen mietinnön laatinut. Sinänsä on aivan ymmärrettävää, että kansalaiset ovat aktiivisia ja kansalaiset kantavat huolta esimerkiksi ilmastonmuutokseen vaikuttavista tekijöistä, joita eittämättä globaalisti energiasektori on.

Energiahän on aivan valtavan tärkeä kysymys. Jos muistelee vaikka omia lukioaikoja, niin voi muistaa, että energiahän on siis yhtä kuin kykyä tehdä työtä, ja työllä se on kansakunnan menestys tulevaisuudessakin rakennettava. Siksi, arvoisa puhemies, olen iloinen,

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

että talousvaliokunta on tähän aloitteeseen hyvin perehtynyt ja esittää myös tämän kansalaisaloitteen hylkäämistä. Vaikka joku voi ajatella, että turpeen energiakäyttö olisi vanhan-aikaista, niin näinhän asia ei tosiasiaa ole.

Suomen kaikesta primäärienergiasta jo kolmasosa tulee metsäbioenergiasta, ja on tietysti hienoa, että kun tiedämme, kuinka vahvasti Suomen metsät kasvavat, niin voimme hyödyntää tällä tavoin uusiutuvaa ja päästötöntä energiaa. Mutta vaikka metsistämme edelleen löytyy tämän valtavan kasvun myötä myös lisää ainesta energiakäyttöön, on selvä, että josain kohtaa se raja tulee vastaan. Arvoisa puhemies, ajattelen, että tässä ajassa alamme olla hyvin lähellä sitä hetkeä, että metsien energiakäyttöä ei voida lisätä, ja kun energiaa kuitenkin tarvitaan ja olisi viisasta, että energiaan, esimerkiksi tässä tapauksessa ensisijaisesti kaupunkien lämmön- mutta samalla myöskin sähköntuotantoon, käytettävä polttoon tuleva raaka-aine saataisiin kotimaasta, on enemmän kuin perusteltua, että kun jotain poltetaan, poltettaisiin kotimaista turvetta.

Kotimainen turvehan uusiutuu. Siitä voidaan tietysti käydä kovaakin väantöä ja saivartelua, että no, kuinka nopeasti tai hitaasti se uusiutuu, mutta kun nämä ilmastopolitiikan toimenpiteet ovat muutenkin käytännössä laskennallisia, niin voi nyt ainakin ajatella, että sen verran, mitä sammal Suomessa vuosittain kasvaa — ja aika paljon kasvaa, kun olemme ihan nimenkin mukaan Suomi elikkä ”suomaa” — meillä myöskin turve on uusiutuva luonnonvara.

Tässä mielessä ajattelen hyvin pitkälle, arvoisa puhemies, juuri sillä tavalla kuin vaikkapa suomalainen Maailman ilmatieteen järjestön pääsihteeri Petteri Taalas on myös omista puheenvuoroissaan viitoittanut, että ennen kaikkea ihmiskunnan tulisi kiinnittää huomiota siihen, että emme tuolta kallioperän alta pumppaisi lisää fossiilisia polttoaineita tai louhisi vaikkapa jo kiviainekseksi muuttunutta kivihiiltä enempää käyttöön, koska silloin tässä maankuoren päällä kiertävän hiilidioksidin määrä lisääntyy. Mutta kun me käytämme energiakäyttöön niin meidän metsävarojamme kuin vaikkapa näitä todella huomattavia turvevaroja, joita Suomessa on, niin se hiili aivan taatusti kiertää. Se on luonnontieteellinen fakta. On eri asia, kuinka nopeasti se kiertää, mutta se kiertää.

Tämän vuoksi ajattelen, arvoisa puhemies, että energiapolitiikassa huomio tulisi siirtää nimenomaan siihen, että vähennämme fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja otamme käyttöön näitä kotimaisista raaka-aineista olevia biopolttoaineita, siltä osin kuin on välttämätöntä käyttää polttoaineita tulevaisuudessakin — esimerkiksi vaikkapa raskaan liikenteen polttoaineena.

Tässä mielessä on hyvä, että talousvaliokunnassa nähtiin, että tämmöistä kategorista kieltoa kotimaiselle turpeenkäytölle ei pidä säätää vaan että tämä kansalaisaloite, joka sinänsä aivan ymmärrettävästi ajaa hyviä tavoitteita, ei ole perusteltu, ja siksi talousvaliokunta esittää, että se on hylättävä.

Arvoisa puhemies! Vielä aivan tähän loppuun haluan sanoa siitä, että on selvää, että meille suomalaisille esimerkiksi puhtaat vedet ovat valtavan tärkeä asia. Vaikkapa turpeen energiakäyttöön liittyvä soiden kuivaaminen ja myöskin turpeen nostaminen ovat vuosikymmenten varrella eittämättä aiheuttaneet kiintoainespäästöjä vesistöihin. Mutta tässä ajassa osataan näitä asioita hoitaa aivan eri tavalla, ja uskallan väittää, että pystytään myöskin huolehtimaan siitä, että se, että turvetta kotimaisena polttoaineena tulevaisuudessakin vastuullisesti käytetään, ei heikennä suomalaisten vesistöjen jo ennestään erinomaista tilaa. Tämä on ehdottomasti asia, josta tulee huolehtia ja josta tulee pitää kiinni.

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

Tässä, arvoisa puhemies. Näin toisen käsittelyn osalta voimme mielestäni hyvillä mielin eduskuntana hyväksyä tämän talousvaliokunnan mietinnön.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Totean, että perjantaiseen tapaan istunto päättyy tänään noin kello 13.30, sen takia että suuri valiokunta aloittaa kokouksensa. Täällä on nyt kahdeksan puheenvuoroa, jotka jatkuessaan seitsemän minuuttia tarkoittavat, että menee tunti eli ei kaikkia keritä. Ottakaa tämä huomioon tai alkää ottako. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

13.09 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitos edustaja Autolle hyvästä, analyttisesta puheenvuorosta. Edustaja Autto päätti sen näihin vesikysymyksiin turpeen osalta, ja se oli hyvä lopetus, sillä se on se isoin huoli minun mielestäni näissä, eli lähivesien suojelussa pitää pystyä tekemään enempi. Näissä on paljon tehty, mutta enempi pitää tehdä. Niissä lähivesissä ei tarvita kovin suuria pistekuormia, kun jo silloin saatetaan saada isoja vahinkoja aikaiseksi. [Petri Huru: Mikä kokoomuksen turvelinja on?] — Siis kokoomus kannattaa turpeen käyttöä, niin kuin tässä tuotiin esille, [Eduskunnasta: Ja lisäämistä!] — ja lisäämistä — mutta eihän se sitä tarkoita, arvon perussuomalaiset, että ei kannattaisi järkevästi sitä tehdä. Ei kukaan halua, että esimerkiksi oma lähivesi, esimerkiksi järvi, sotkeutuisi, kun se voidaan tehdä vastuullisestikin. [Petri Huru: Ei kai kukaan niin järjetöntä käyttöä ole esittänytään! — Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Tästä siinä on kyse.

Edustaja Sankelo on tehnyt erinomaisen hyvää työtä, niin kuin perussuomalaiset täällä kiitosta hänelle antavat. Turve on keskeinen elementti maamme energiahuoltovarmuudessa. Turve on itse asiassa kotimaisista kiinteistä polttoaineista ainoa, jota voidaan varastoida merkittäviä määriä jopa muutaman vuoden ajalle. Turve kattaa vain tuon vajaan kymmenen eli 5—7 prosenttia maamme käytettävistä energialähteistä, mutta sen rooli on itse asiassa energiahuoltovarmuudessa tätä huomattavasti suurempi, mikä tässä edelläkin tuli esille. Ehkä nämä vuodet jopa tämän kansalaisaloitteen tekemisen jälkeen — viime vuosi ja lähiajat — ovat osoittaneet sen, kuinka merkittävää on se, että meidän energiapalettimme on mahdollisimman laaja ja monipuolinen ja myös sellainen, että se kestää näitä vaikeita aikoja.

On tavoite, että vuoteen 2029 mennessä kivihiilestä päästäisiin eroon. Tässä on tehty hyviä toimenpiteitä, jolloin erityisesti lämmöntuotannossa päävaihtoehtoisiksi tulevat jäämään energiapuu ja turvekin tulevaisuudessa, mutta öljy ja vähäisessä määrin kaasu todennäköisesti tulevat viime aikojen tapahtumien jälkeen poistumaan entistä nopeammin. Todennäköisesti turpeen energiakäyttö korvaantuu tulevaisuudessa isolta osin metsähakkeella, mutta siitä huolimatta meidän pitää pitää tämä paletissa mukana jo niillä syillä, mitä tuossa edellä toin. Energiaturpeen käytön nopea vähentäminen nimenomaan johtaisi näiden tietynlaisten turvavarastojen pienenemiseen, ja korvaavaa varastointikäytäntöä ei itse asiassa ole uusiutuville polttoaineille, esimerkiksi biomassalle, olemassa. Sen takia tämä on oleellisen tärkeä osa tässä kokonaisuudessa.

Energiasektorin lisäksi turvetuotannon alasajolla olisi vaikutuksia myös kasvu- ja kivi-
virketurpeen kotimaiseen tuotantoon, joka käytännössä loppuisi polttoturpeen tuotannosta luovuttaessa, ja tämä kohdistuisi kotieläintuotantoon mutta myös kasvien kasvihuonetuotantoon merkittäväällä tavalla. Turpeen käyttö siis myös edistää eläinten hyvinvointia, ja osaksi sen ansiosta maamme antibioottien käyttö on vähäistä muuhun maailmaan verrattu-

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

na. Tällaiset asiat usein jäävät huomiotta, kun kohdistetaan vain vähän yksisilmäisesti näitä toimenpiteitä.

Tämä kansalaisaloite on käsitelty valiokunnassa huolellisesti, niin kuin edustaja Autto tuossa edellä esille toi. Lopputulema on se, että valiokunta esittää, että tämä aloite hylätään. Tässä tilanteessa meidän ei pidä lähteä toteuttamaan tämäntyyppistä esitystä, joka tässä kansalaisaloitteessa on, vaan meidän tulee varmistaa, että meidän energia riittää myös näinä vaikeina aikoina. Energiaturpeen käyttö on jo vuosia vähentynyt, ja sen takia sen saatavuudessa on jo nyt haasteita. Tätä kysymystä on Putinin hyökkäyssodan jälkeen myös käsitelty, ja sen takia Suomeen perustettiin viime vuonna ensimmäiset polttoturpeen varmuusvarastot, itse asiassa reilu puoli vuotta sitten kesällä 2022. Näillä varmuusvarastoilla on merkittävä merkitys tulevaisuudessa, ja niillä pystymme osaltamme varmistamaan, että meillä energiaa riittää tulevaisuudessakin.

Arvoisa puhemies! Minun mielestäni talousvaliokunta on tehnyt hyvää, perusteellista työtä. Johtopäätös on oikea. Meidän ei tule ajaa alas turvetuotantoa, vaan niin kuin kokoomus on esittänyt, jopa lisätä sen käyttöä vastuullisesti.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

13.15 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Meillä on käsittelyssä kansalaisaloite turpeen käytön lopettamiseksi energiakäytössä, ja tuossa edustaja Heinonen maalaili vähän liian leveällä pensselillä. Tiedätte varmasti, mikä turpeessa on perussuomalaisen linja ollut ja pysynyt koko ajan, mutta teidän, kokoomuksen, oma linja on ailahtellut aina vähän sen mukaan, mistä tuulee. [Timo Heinonen: Höpsis!] — Varmasti voidaan katsoa, miten käsittely nyt etenee sitten siellä talousvaliokunnassa. Talousvaliokunta on käsitellyt tämän aloitteen, ja se on hylännyt sen. Se tulee nyt tänne saliin hylsynä, ja tämä on hyvä asia. Siellä on käsittelyssä yhtä aikaa myös toinen kansalaisaloite, jonka käsittely on kesken. Koska olen talousvaliokunnan jäsen, niin voin ihan hyvällä omallatunnolla sanoa, että kyllä tämä kokoomuksen linja on vähän häilyvää siellä ollut.

Tilannehan on niin, että Suomessa on Geologian tutkimuskeskus mitannut turpeen kasvua, ja kun tämä kasvu kerrotaan turvepinta-alalla, niin Suomessa uusiutuu turvetta 40 miljoonaa kuutiota vuosittain. Elikkä koska se kasvaa, niin voidaan ajatella, että se uusiutuu ihan samalla tavalla kuin puut kasvavat ja puu uusiutuu. Puu on luettu uusiutuvaksi materiaaliksi, mutta turvetta ei ole. Tämän kansalaisaloitteen tarkoitus — siis tämän kansalaisaloitteen, joka haluaa turvetta uusiutuvaksi — olisi se, että Suomesta voitaisiin nostaa turvetta sen vuosittaisen kasvun verran. Suomen suopinta-alasta noin 12 prosenttia on soveltuvaa turpeen nostoon, ja on arvioitu, että Suomessa tässä 12 prosentissa on enemmän energiavaroja kuin Norjalla öljyssä. Tämä on ihan kahjoa hommaa, että me ei olla itse käytetty tätä turvetta — nykyinen hallitus on ruvennut jarruttamaan sitä, on tehty kaikkia ihmellisiä turvekoneiden romutusjuttuja ja on peloteltu ihmisiä tällä asialla, että turve ei uusiudu ja se on fossiilista, ja on verotettu se tavallansa luonnottomaan tilaan. Nyt kuitenkin, kun on tullut energiakriisi, se ehkä luo tälle turpeelle uuden mahdollisuuden ja tunnustetaan sen käyttö.

Turvesuostahan nostetaan, voi sanoa näin, ylhäältä ensin kuiviketurvetta, sen jälkeen kasvuturvetta, ja loppu on sitten energiakäyttöön tarkoitettua polttoturvetta. Jos käy niin, että polttoturvetta ei enää nostettaisi, se nostaa myöskin kuivike- ja kasvuturpeen kustannuksia niin, että Suomessa ruuantuotanto pysähtyy, koska näille suopinta-aloille pitää teh-

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

dä ojitukset ja nykyisten ympäristömääräysten mukaan tarkat mittaukset vesien korkeuksista, pinta-aloista ja siitä, mitä vesi sisältää ja kuoleeko kaloja läheisessä joessa ja mitä niille tapahtuu. Tämä aiheuttaa sen, että suomalainen ruuantuotanto tulee pysähtymään antibioottivapaana. Turve on sillä lailla hapan tuote, että se takaa suomalaisille kotieläimille hyvän utareterveyden ja hyvän terveyden muutenkin, tuottaa puhdasta ruokaa.

Sitten kun tuossa edustaja Heinonen puhui varmuusvarastoista, niin joo, meillä on Suomessa nostettu varmuusvarastoja. Ne ovat edelleen hyvin pienet, ne eivät ole mitään älyttömiä, vaan niiden turvin pystymme Suomea lämmittämään oman arvioni mukaan noin kaksi viikkoa, jos ne jaettaisiin ympäri Suomea lämpölaitoksiin. Nyt kun on Venäjän ja Ukrainan sota, meillä on muuttunut tilanne ja me ei tuoda enää Venäjältä haketta, jota on tuotu aikaisemmin — sieltä on tuotu myös turvetta. Kustannukset ovat nousseet, ja Suomessa on yhä enemmän tarvetta poltettavalle hakkeelle, koska Venäjältä sitä ei enää tuoda. Nyt tänne on alettu tuomaan laivalla Keski-Euroopasta puuta, jossa saattaa olla tuholaiden aiheuttamia metsävaurioita ja siitä haketettua puuta, mikä saattaa aiheuttaa sen, että sieltä leviävät nämä ötökät tänne meidän omiin metsiin. Tämä pitäisi ensimmäisenä pysäyttää, että ulkomailta ei tuoda yhtään, vaan käytetään kotimaista turvetta.

No, samalla kun haketta menee yhä enemmän näihin polttolaitoksiin, hallitus on tukenut sitä, että turvelaitosten käypiä kattiloita on muutettu puuhakkeelle, joten nyt se puuhake menee suuressa mittakaavassa näihin isoihin laitoksiin — se ei piisaa sinnekään, ja sieläkin poltetaan nyt turvetta — ja kun pienempiin laitoksiin ei ole piisannut haketta, siellä on ruvettu polttamaan pellettiä. Pelletti on koko maasta vähissä, ja sen hinta on noussut niin ylös, että nyt on tarjottu polttoon jopa ruokakauraa. Tämähän on ihan käsittämätön tilanne, että pienissä laitoksissa ruvetaan polttamaan ruuaksi soveltuvaa kauraa. Tätä se on se vihreä politiikka. Tämä johtaa tällaiseen lopputulokseen, että kaikki katastrofin ainekset ovat havaittavissa.

Lisäksi, kuten edustaja Hoskonen on täällä usein maininnut, meillä käy niin, että meidän metsäteollisuudelle ei piisaa ainespuuta, kun kaikki — tai ei nyt kaikki, mutta huomattava osa — menee hakkurin läpi hakkeeksi.

Arvoisa puhemies! Vielä loppuun sanon sen, että jos poltetaan kuivaa turvetta tai ulko-kuivattua kosteaa puurankaa, siitä puuranganpoltosta elikkä hakkeesta tulee enemmän päästöjäkin kuin turpeen poltosta. Valitettavasti tällainen tilanne, [Puhemies koputtaa] mihinkä hallitus on ajanut tämän maan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

13.22 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! On hyvä, että talousvaliokunta mietinnössään oli vahvasti sillä kannalla, että turpeen energiankäytön tulee jatkua, elikkä kansalaisaloite hylättiin. Hyvä näin.

Toinen asia: Olemme erittäin vaarallisessa tilanteessa Suomessa. Meillä on tällä hetkellä turvevarastot lähes nollassa, ja ensi talven varalle elikkä 23—24 talvelle pitäisi olla turvetta ainakin 10 miljoonaa jyrsinturvekuutiota eli 10 terawattia, mieluummin vähän enemmän. Tällä hetkellä ajetaan raakasti sekä kuitupuuta että tukkipuuta suoraan polttoon. Suomen kansantalous köyhtyy tällä menolla hurjaa vauhtia. Menetämme valtavat omaisuudet pikkuhiljaa, kun arvopuuta poltetaan, vaikka hallitusohjelma sen nimenomaan kieltää.

Ja nyt meillä on edessämme päätöksenteko, joka on pakko tehdä. Meidän on oma huoltovarmuutemme varmistettava, ja sitä ei voida hoitaa pelkästään huoltovarmuusvarastoja

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

kasvattamalla. Huoltovarmuusvarastot ovat vain kaikkein pahimman päivän varalle. Meidän pitää tehdä selkeä päätös tässä talossa, hallituksen esittää ja vaikka eduskunnan hyväksyä se pikaisesti, että turpeesta tehdään suomalainen huoltovarmuuspolttoaine, jota saa käyttää kasvun verran tai vähemmän — siis 40 miljoonaa kuutiota kasvaa vuodessa, puoletkin riittää varsin hyvin. Sillä varmistamme myös kuiviketurpeet, erikoisturpeet ja monta muuta.

Elikkä en pidä enempää puhetta, aivan kuten puhemies toivoi, toivon vain sitä, että eduskunta ymmärtää Suomen vakavan tilanteen. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja siellä oleva kriisi jatkuu vielä tämän vuosikymmenen tavalla tai toisella, sen talousvaikutukset aivan varmasti. Toivon, että meillä on viisautta ja ymmärrystä toisillemme: emme halua estää kenenkään talouden toimintaa vaan rakennamme Suomea yhdessä. — Ei muuta, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja al-Tae.

13.24 Hussein al-Tae sd: Arvoisa puhemies! 50 000 ihmistä on allekirjoittanut kansalaisaloitteen, ja totta kai heidän tahtoaan on aina kunnioitettava. Tässä kysymyksessä kuitenkin huoltovarmuus taisi mennä ylitse.

Talousvaliokunnan jäsenenä näen vahvasti, että turvetta tarvitaan tällä hetkellä ja todennäköisesti myöskin ensi talvena. Se on huoltovarmuuden kannalta hyvin säilyvä, helposti säilytettävä, varastoitava ainesosa, jota voidaan käyttää, ja se on myöskin kansallisesti saatavilla.

Tässä kohtaa näkisin myös, että energiapalettia on edelleen moninaistettava, pidettävä huolta siitä, että tulevaisuudessa voitaisiin turpeesta päästä eroon. Mutta samanaikaisesti täytyy ajatella vaihtoehtoja, vaihtoehtoja myöskin maatalouden käyttöön, liittyen esimerkiksi lattiakanaloihin ja muuhun, ja muitakin vaihtoehtoja. Tässä kohtaa onkin mietittävä, onko esimerkiksi kookoshake, joka tulee kaukaa maailmalta, hyvä vaihtoehto vai onko tämä kansallinen turve vähissä määrin kansallisiin erilaisiin tarpeisiin edelleen järkevä nostaa tätä kokonaisuutta ajatellen. Ja senkään takia tämäntyyppisiä asioita ei kannata ajatella ideologisesti vaan hyvin realistisesti koko Suomen hyvinvoinnin tulevaisuuden näkökulmasta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Laakso, olkaa hyvä.

13.26 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Todellakin tässä kansalaisaloitteessa ei oteta huomioon... Tämähän tietysti on pitkälti varmasti ideologisista syistä tehty aloite, ja tänä päivänä aika helposti saadaan 50 000 nimeä, kun on valmiit organisaatiot, jotka aina tällaiset allekirjoittavat.

Metsästä saatava energiahän oikeasti rupeaa olemaan aika lailla käyttörajojensa yläpäässä, koska näitä samoja metsäteollisuuden sivuvirtoja ja risusavotoista jääviä materiaaleja tarvitaan esimerkiksi fossiilisten polttoaineitten korvaamiseksi, elikkä tehdään biodie-seleitä ynnä muita vastaavia. Sen lisäksi poltosta kun on jäänyt kapasiteettia pois, nyt rupeaa jo menemään eteenpäin aika paljon sitä tavaraa, mistä voitaisiin oikeasti tehdä jopa tukkipuuta.

Tässä meillä on vielä sellainen aika iso ongelma tulossa eteen, mistä ei ole kauheasti vielä puhuttu, että meillä vuonna 25 roskikseen ei laiteta enää biojätteitä, ja tästä tällä hetkellä

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

polttolaitoksiin menevästä materiaalista 30 prosenttia on biojätteitä. Nämä biojätteet kun otetaan sieltä sivuvirroista pois, se tarkoittaa, että meidän täytyisi löytää polttolaitoksiin 30 prosenttia lisää poltettavaa. Tällä hetkellä jo useimmat polttolaitokset taistelevat niistä sivuvirroista ja kaikista muista jätemääristä, että mitä sinne polttolaitokseen saadaan, ja näillä osin veikkaan, että tässä ihan parin kolmen vuoden päästä joudutaan jo sulkemaan polttolaitoksia, juuri sen takia, että sinne ei löydy enää materiaalia. Tai toinen vaihtoehto on, että polttolaitoksen omistajatahot tekevät sellaisia ratkaisuja, että he rupeavat ostamaan sitten enemmän sinne haketta tai jotain muuta vastaavaa, koska on sanomatta selvää, että sen oman alueen polttolaitoksen loppuminen tarkoittaa sitä, että siellä ovat poliitikotkin aika helposti mukana niissä talkoissa, jotta missään nimessä se oman alueen polttolaitos ei menisi kiinni.

Tämä tarkoittaa myös sitä, että näistä kaikista virroista ruvetaan taistelemaan enemmän ja enemmän, ja käytännössä katsoen se tilanne ajautuu siihen, että meillä rupeavat satamat täyttymään laivoista, kun me tuodaan haketta ynnä muita tuotteita — jopa turvetta — muualta maailmasta. Siinä ei oikeasti ole, ilmastonkaan kannalta, mitään järkeä. Paljon järkevämpää on oikeasti käyttää kotimaista turvetta ja hyötykäyttää sitä niin paljon kuin mahdollista. Sen mitä se kasvaa, sitä voidaan huoletta hyödyntää jatkossakin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Nyt totean, että aikataulu on melkein loppu tämän asian käsittelyn osalta, mutta jos puheet pysyvät lyhyinä, olen valmis jatkamaan sitä sen verran, että saadaan tämä käsiteltyä. — Edustaja Eestilä.

13.29 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Kokoomuksen puoluekokous teki päätöksen, että turpeen käyttöä energiantuotannossa lisätään. Se perustuu järkeen, ei ideologiaan. Ja täytyy kyllä todeta edustaja Hoskosen tavoin, että kyllä meille ongelmia tulee tulevina vuosina. Nyt voi jo nähdä otsikot, että kaukolämmön polttoaineena tullaan käyttämään kiivihiiltä ja öljyä. Sen takia toistan täällä salissa usein käyttämäni puheenvuoron, että nyt pitäisi hallituksen tehdä kaikki toimenpiteet, että turvetuottajien kanssa sovitaan pitkäaikaisia sopimuksia, että tämä vuosikymmen tuotetaan turvetta täysillä, jotta me pystymme tuottamaan kaukolämpöä, koska näissä kattiloissa tarvitaan puuta ja kaukolämmön tuotannossa tarvitaan myös turvetta. Kun tiedämme, mitä Venäjällä ja Ukrainassa on nyt tapahtunut Ukrainan sodan takia, sen takia tämä turpeen nostaminen myös täysistunnossa on paikallaan, jotta me heräämme siihen todellisuuteen, että turvetta tarvitaan — ei sen takia, että se olisi joku ideologia tai päähänpinttymä, vaan sen takia, että ihmiset tarvitsevat kaukolämpöä ja kohtuuhintaista kaukolämpöä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, poissa. — Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

13.30 Ville Tavio ps: Herra puhemies! Tämän kansalaisaloitteen käsittely osoittaa eduskunnassa hyvää yhteistyötä, sillä jopa vihreät ja vasemmistoliitto olivat perussuomalaisien mukana tämän aloitteen hylkäämisessä ja tämän vastustamisessa.

Aloite itsessään oli poikkeuksellisen heikko. Ei voida ajatella, että vastaavasti Norjassa tai Opec-maissa päätettäisiin lopettaa öljyn käyttö ilmastosiistia. Tällaista ei ole oikeastaan kukaan vakavissaan siellä edes esittänyt. Suomessa tämä sai riittävän kannatuksen tuolla allekirjoituspalvelussa ja on jo varmasti saanut asiallisen käsittelynsä, mutta kyllä

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

sen linjan tulisi olla tosiaan — täällä jo aiempien puheenvuorojen mainitsemien tavoin — aivan toisenlainen. Turpeen käyttöä tulisi lisätä roimasti, ja se tulisi määritellä uusiutuvaksi, mitä se onkin. Aikaisemmissa puheenvuoroissa on nämä jo kerrottu, enkä lähde niitä enää toistamaan. Olen puhunut.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta pysyi ensimmäisessä käsittelyssä tekemässään päätöksessä kansalaisaloitteen KAA 2/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 284/2022 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 22/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 284/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 285/2022 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 23/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 285/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle eräksi arpajaislain muuttamisesta johtuviksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan säädösmuutoksiksi

Hallituksen esitys HE 282/2022 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 21/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta

Hallituksen esitys HE 269/2022 vp
Valiokunnan mietintö StVM 43/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

10. Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2021

Kertomus K 18/2022 vp
Valiokunnan mietintö PeVM 7/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 114/2022 vp
Toimenpidealoite TPA 124/2020 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 37/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 321/2022 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 19/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsopimuslain 1 luvun 1 §:n ja merityösopimuslain 13 luvun 15 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 215/2022 vp
Valiokunnan mietintö TyVM 24/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 161/2022 vp

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain sekä yliopistolain 7 ja 37 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 96/2022 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 26/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hevospasvatuksen ja hevospurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista

Hallituksen esitys HE 260/2022 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 27/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 138/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 44/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

17. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on maanantaina 6.2.2023 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.33.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola